

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

گروه برنامه‌ریزی درسی صنعت گاز

استاندارد آموزش

تعمیر و کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری

شرکت‌های گازرسانی

کد استاندارد ۶۱۰۰۰۰۰۰۱۱۴۱۵۱

تدوین کنندگان استاندارد

اعضای کارگروه تدوین استاندارد (کارکنان شرکت ملی گاز ایران به شرح جدول ذیل):

ردیف	نام و نام خانوادگی	محل کار	زمینه تخصصی
۱	امیر صفویان	فارس	مهندس اندازه‌گیری و محاسبات
۲	بهنام اختری	آذربایجان شرقی	کارشناس اندازه‌گیری و توزیع
۳	حمیدرضا صیفی	اصفهان	کارشناس ارشد تحلیل سیستم
۴	علی فروغ زاده	خراسان شمالی	کارشناس اندازه‌گیری و توزیع
۵	محمدعلی بزرگری	آذربایجان شرقی	کارشناس پژوهش و برنامه ریزی
۶	مرتضی صالحی	تهران	رئیس آموزش
۷	میثم ایمان پرست	خراسان شمالی	رئیس اندازه‌گیری و توزیع

استاندارد آموزشی تعمیر و کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری شرکت‌های گازرسانی در جلسه مورخ ۱۳۹۸/۱۰/۱۵ توسط اعضای کارگروه برنامه‌ریزی درسی ذیل بررسی و به تصویب رسید.

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت
۱	اصغر فیضی	مدیرکل پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی
۲	رامک فرح‌آبادی	معاون برنامه‌ریزی درسی
۳	سید محسن جلالی	رئیس گروه برنامه‌ریزی درسی
۴	لیلا فرهادی راد	رئیس گروه برنامه‌ریزی درسی
۵	راضیه عباس زاده	دبیر کارگروه برنامه‌ریزی درسی
۶	زهرا میرزاده مدرسی	کارشناس برنامه‌ریزی درسی

تایپ و ویراستاری	فاطمه سادات حسینی

این استاندارد با مشارکت شرکت ملی گاز ایران تدوین شده است.

تعاریف اصطلاحات بکار رفته در این استاندارد

- **استاندارد آموزش؛** نقشه یادگیری برای رسیدن به شایستگی‌های موجود در استاندارد شغل می‌باشد.
- **کد استاندارد؛** مجموعه‌ای از اعداد برگرفته از سند بین‌المللی طبقه‌بندی مشاغل و شناسه‌های قراردادی است که به منظور شناسایی استانداردها تعیین می‌شود.
- **شرح استاندارد؛** بیانیه‌ای شامل مهم‌ترین عناصر یک شغل یا شایستگی از قبیل جایگاه، کارها، ارتباط با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی، مسئولیت‌ها، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز می‌باشد.
- **ویژگی کارآموز ورودی؛** حداقل شایستگی‌ها و توانایی‌هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می‌رود.
- **طول دوره آموزش؛** حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی است.
- **کارورزی؛** صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می‌گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص، محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.
- **صلاحیت حرفه‌ای مربیان؛** حداقل توانمندی‌های آموزشی و حرفه‌ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می‌رود.
- **شایستگی؛** توانایی انجام کار در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد می‌باشد.
- **دانش؛** حداقل مجموعه‌ای از معلومات نظری و توانمندی‌های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی است که می‌تواند شامل علوم پایه، تکنولوژی و زبان فنی باشد.
- **مهارت؛** حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی است که معمولاً به مهارت‌های عملی ارجاع می‌شود.
- **نگرش؛** مجموعه‌ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت‌های غیرفنی و اخلاق حرفه‌ای می‌باشد.
- **ایمنی و بهداشت؛** مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می‌شود.
- **توجهات زیست محیطی؛** ملاحظاتی است که در هر شغل باید رعایت شود تا کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.
- **تجهیزات، ابزار و مواد مصرفی؛** حداقل امکانات مورد نیاز برای اجرای آموزش و ارزشیابی مطابق استاندارد شایستگی است.

عنوان استاندارد: تعمیر و کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری شرکت‌های گازرسانی

عنوان استاندارد (انگلیسی): **Repair and calibration of gas measuring equipment companies:**

مشخصات استاندارد آموزش

شرح استاندارد

این استاندارد شامل دانش، مهارت و نگرش لازم جهت انجام کار «تعمیر و کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری شرکت‌های گازرسانی» در محیط‌ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا بر اساس استانداردهای محیط کار و مراحل کاری زیر می‌باشد:

۱. شناسایی و مستندسازی تجهیزات اندازه‌گیری مورد تعمیر و کالیبراسیون

۲. تعمیر و کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری

۳. نظارت بر اجرای تعمیر و کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری

استاندارد عملکرد: تعمیر و کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری شرکت‌های گازرسانی براساس دستورالعمل بهره‌برداری از تجهیزات اندازه‌گیری و دستورالعمل تعمیر و کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری

ویژگی کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات: لیسانس مهندسی مکانیک، مهندسی شیمی، مهندسی برق، مهندسی صنایع یا فیزیک

حداقل توانایی جسمی و ذهنی: سلامت کامل جسمی و ذهنی

مهارت‌های پیش‌نیاز: انجام امور اداری، ارتباطی و سازمانی در شرکت‌های گازرسانی - رعایت الزامات HSE، مدیریت بحران و پدافند

غیر عامل شرکت‌های گازرسانی - شناسایی فرآیند اکتشاف، استخراج، پالایش، انتقال، توزیع و تجهیزات گازرسانی

طول دوره آموزش

زمان آموزش: ۱۲۴ ساعت

نظری: ۳۶ ساعت

عملی: ۲۸ ساعت

کارورزی: ۶۰ ساعت

صلاحیت حرفه‌ای مربیان

حداقل میزان تحصیلات: لیسانس مهندسی مکانیک، مهندسی شیمی، مهندسی برق، مهندسی صنایع یا فیزیک

حداقل سابقه کار مرتبط: ۳ سال

سایر شرایط مورد نیاز: ۲ سال سابقه تدریس مرتبط یا دارا بودن گواهینامه پداگوژی از سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور

محتوای آموزشی

دانش

(زمان آموزش: ۲۰ ساعت)	-تجهیزات اندازه‌گیری
(زمان آموزش: ۴ ساعت)	-روش محاسبات و قوانین گازها
(زمان آموزش: ۴ ساعت)	-دستورالعمل بهره‌برداری از تجهیزات اندازه‌گیری
(زمان آموزش: ۲ ساعت)	-روش اجرایی راه‌اندازی تجهیزات اندازه‌گیری
(زمان آموزش: ۴ ساعت)	-دستورالعمل تعمیر و کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری
(زمان آموزش: ۲ ساعت)	-دستورالعمل نحوه پلمپ تجهیزات اندازه‌گیری

مهارت

(زمان آموزش: ۴ ساعت)	-تلفیق دستورالعمل‌ها با وضعیت تجهیزات اندازه‌گیری
(زمان آموزش: ۱۶ ساعت)	-کار با تجهیزات اندازه‌گیری منطبق با شرایط کاری مختلف
(زمان آموزش: ۴ ساعت)	-بکارگیری صحیح دستورالعمل تعمیر و کالیبراسیون تجهیزات اندازه‌گیری
(زمان آموزش: ۴ ساعت)	-شناسایی موارد فنی و کالای مورد نیاز در پکیج

نگرش

	-پایداری تأمین انرژی بر اساس تعهدات شرکت به مشتری
	-حفظ سرمایه‌های ملی
	-رعایت حقوق متقابل تأمین کنندگان و مصرف کنندگان

ایمنی و بهداشت

	-اصول ایمنی برق و اصول ایمنی برق فشار ضعیف
	-بکارگیری اصول ایمنی برق
	-رعایت اصول ایمنی حین انجام کار
	-رعایت اصول ارگونومی

توجهات زیست محیطی

- صرفه جویی در مصرف مواد اولیه و مصالح

- مدیریت انرژی

- مدیریت پسماند

* مباحث مربوط به نگرش، توجهات زیست محیطی، ایمنی و بهداشت در حین آموزش بخش دانش و مهارت آموزش داده می‌شوند.

ردیف	عنوان	مشخصات فنی	تعداد به ازاء ۱۵ نفر کارآموز
تجهیزات			
۱	Flow Computer	-	۱ عدد
۲	اختلاف فشار سنج عقربه‌ای (DP-Gauge)	Borden Tube	۱ عدد
۳	اختلاف فشار سنج عقربه‌ای (DP-Gauge)	Magnet	۱ عدد
۴	پرینتر	استاندارد	۱ عدد
۵	تخته وایت برد	استاندارد	۱ عدد
۶	ترانسمیتر فشار	استاندارد	۱ عدد
۷	ترانسمیتر اختلاف فشار (DP-Transmitter)	استاندارد	۱ عدد
۸	ترانسمیتر دما	استاندارد	۱ عدد
۹	ترموکوپل	استاندارد	۱ عدد
۱۰	تصحیح کننده الکترونیکی	Elster EK 210 / EK 220 / EK ۲۳۰ / EK 260 / EK 280	۱ عدد
۱۱	تصحیح کننده الکترونیکی	Actaris/Itron/GS	۱ عدد
۱۲	تصحیح کننده الکترونیکی	Vemmtec	۱ عدد
۱۳	تصحیح کننده الکترونیکی	Deresser	۱ عدد
۱۴	تصحیح کننده الکترونیکی	ELGAS	۱ عدد
۱۵	تصحیح کننده الکترونیکی	RFlo	۱ عدد
۱۶	تصحیح کننده الکترونیکی	Flonidan 1100 / 1200	۱ عدد
۱۷	تصحیح کننده الکترونیکی	RMG	۱ عدد
۱۸	دما سنج	الکترونیکی	۱ عدد
۱۹	دما سنج عقربه‌ای	Bimetal	۱ عدد
۲۰	دما سنج عقربه‌ای	گازی	۱ عدد
۲۱	دما سنج عقربه‌ای	روغنی	۱ عدد
۲۲	رایانه	P4	۵ عدد
۲۳	صندلی چرخدار مربی	استاندارد	۱ عدد

ردیف	عنوان	مشخصات فنی	تعداد به ازاء ۱۵ نفر کارآموز
تجهیزات			
۲۴	صندلی مخصوص کارآموز	استاندارد	۱۵ عدد
۲۵	فشار سنج با وزنه‌ی صلب	Dead Weight Tester	۱ عدد
۲۶	فشار سنج عقربه‌ای	Belose	۱ عدد
۲۷	فشار سنج عقربه‌ای	Burdon	۱ عدد
۲۸	فشارسنج	الکترونیکی	۱ عدد
۲۹	کالیبراتور دما	حمام خشک	۱ عدد
۳۰	کالیبراتور فشار	دیجیتال	۱ عدد
۳۱	کپسول اطفاء حریق	پودری - CO2	۱ عدد
۳۲	کنتور	دیافراگمی	۱ عدد
۳۳	کنتور	توربینی	۱ عدد
۳۴	کنتور	Roto-Cell	۱ عدد
۳۵	کنتور	جرمی	۱ عدد
۳۶	کنتور	جرم حرارتی	۱ عدد
۲۷	کنتور	Ultrasonic	۱ عدد
۲۸	کنتور	روزنه‌ای اوروفیس میتر	۱ عدد
۲۹	مولتی متر	دیجیتال	۱ عدد
۳۰	ویدئو پروژکتور	استاندارد	۱ عدد

ردیف	عنوان	مشخصات فنی	تعداد به ازاء ۱۵ نفر کارآموز
ابزار			
۱	جعبه ابزار	با کلیه لوازم	۱ عدد

ردیف	عنوان	مشخصات فنی	تعداد به ازاء ۱۵ نفر کارآموز
مواد مصرفی			
۱	تخته پاک کن	استاندارد	۲ عدد

ردیف	عنوان	مشخصات فنی	تعداد به ازاء ۱۵ نفر کارآموز
مواد مصرفی			
۲	خودکار	آبی و قرمز	از هر کدام ۳ عدد
۳	روغن Lubricate	روغن کنتور	۱ عدد
۴	روغن هیدرولیک	استاندارد	۱ عدد
۵	کاغذ	A4	۲ بسته
۶	ماژیک وایت برد	آبی و قرمز	از هر کدام ۳ عدد